

BONITAČNÍ ŘÁD BCCCZ

Článek 1 - Základní ustanovení

1. Bonitace slouží pro výběr jedinců do chovu. Jejím účelem je posoudit, zda předváděný jedinec netrpí dědičnými vadami a do jaké míry odpovídá standardu. V žádném případě není jejím cílem hodnocení krásy psa, nejedná se tudíž o klasický popis exteriéru, známý z výstav psů. Slouží především jako pomůcka k výběru chovných párů tak, aby se zvýšil selekční tlak směrem k žádaným znakům a eliminovaly se znaky nežádoucí, a to spojováním jedinců, kteří nemají žádnou společnou vadu.
2. Bonitace se mohou zúčastnit pouze jedinci, kteří mají platný průkaz původu a jsou v trvalém držení majitele v průkazu původu uvedeném.
3. U importovaného jedince je povinností majitele přivést ho k posouzení i v případě, že v zemi, odkud byl přivezen, již uchovněn byl.
4. Na bonitaci svého psa přihlašuje majitel, činí tak písemně a v termínu stanoveném pořadatelem akce. K přihlášce přikládá kopii průkazu původu a další požadované přílohy podle propozic k bonitaci. Kromě identifikačních informací o jedinci majitel na přihlášce potvrzuje, že pes splňuje všechny podmínky pro bonitaci. Pes musí mít:
  - a) minimální věk 15 měsíců (v den konání bonitace by pes měl být starší než 15 měsíců)
  - b) doklad o kontrole očního pozadí na PRA a CEA s výsledkem prostý klinických příznaků, provedené ve věku minimálně 12 měsíců, vyšetření nesmí být u psa starší než dva roky a u feny nesmí být starší než tři roky
  - c) rentgenové (RTG) vyšetření kyčelních kloubů na dysplazii (DKK), pořízené ve věku minimálně 12 měsíců a vyhodnocené od klubem určeného veterináře (aktuálně MVDr. Jaromír Ekr a OFA)
  - d) RTG vyšetření loketních kloubů na dysplazii (DLK), pořízené ve věku minimálně 12 měsíců a vyhodnocené od klubem určeného veterináře (aktuálně MVDr. Jaromír Ekr a OFA)
  - e) RTG vyšetření ramenních kloubů na osteochondritis dissecans (OCD), pořízené ve věku minimálně 12 měsíců a vyhodnocené od klubem určeného veterináře (aktuálně MVDr. Jaromír Ekr a OFA)
  - f) ~~certifikát vyhotoveného genetického profilu (vyhotovení podle standardu ISAG 2006) provedený akreditovanou laboratoří (např. Genomia, Laboklin, Tilia...)~~
certifikát vyhotoveného genetického profilu (vyhotovení podle standardu ISAG 2020) provedený akreditovanou laboratoří z krve (výjimkou jsou stěry provedené přímo pracovníky laboratoře, nebo BCCCZ na některé z akcí). *(změna odsouhlasena výborem BCCCZ 10.9.2024)*
5. K bonitaci jsou přijati psi, kteří splňují následující podmínky:
  - a) pes není ve vlastnictví (ani v držení) člena bonitační komise
  - b) přihláška na bonitaci je odeslána pořadateli řádně, kompletní a včas, poplatek za bonitaci je zaplacen v plné výši nejpozději na akci
  - c) při vstupu do areálu, kde se bonitace koná, projde pes veterinární prohlídkou, přitom majitel psa (nebo jím pověřená osoba) předloží ke kontrole platný očkovací průkaz psa s prokázáním komplexním očkovaním ne starším než 12 měsíců a u prvního očkování ne mladším než 1 měsíc, případně místně požadované veterinární osvědčení uvedené v propozicích bonitace
  - d) pes je viditelně zdravý, nezanedbaný, bez kosmetických úprav, v minulosti mu nebyl proveden zákrok k odstranění vady vyřazující z chovu
  - e) psu nebyly podány před bonitací, ani v jejím průběhu, uklidňující ani dopingové látky
  - f) majitel psa předá bonitační komisi originál průkazu původu a všechny potřebné doklady uvedené v bodě 4 tohoto článku
6. Na bonitaci může být posouzena i háravá fena za předpokladu, že bude bonitována na konci pořadí tak, aby nedošlo k případnému narušení psychiky ostatních psů.

Článek 2 - Bonitační komise

1. O tom, který jedinec bude do chovu zařazen, rozhoduje bonitační komise. Proto je třeba, aby do komise byli delegováni lidé, kteří jsou dobře informováni o chovatelských záměrech klubu, plemeno dobře znají a dá se předpokládat, že k posuzování jedinců budou přistupovat velmi zodpovědně. Práci bonitační komise řídí její předseda. Členem bonitační komise musí být rozhodčí exteriéru pro dané plemeno a další, minimálně dvě, osoby. Počet členů bonitační komise by měl být lichý.
2. O výběru členů bonitační komise a jmenování jejího předsedy rozhoduje výbor klubu. Na každou bonitaci se určuje nová bonitační komise. Doporučuje se však, především z důvodu jednotnosti pohledu a názoru na hodnocení, aby její složení bylo dlouhodobě stabilní.
3. Bonitační komise je oprávněna rozhodnutí o způsobilosti k chovu ze závažných důvodů odložit na další bonitaci. Toto odložení smí být pro daného psa učiněno pouze jednou, a to v následujících případech:
  - a) oprávněná pochybnost o původu psa
  - b) byl-li pes vyřazen na základě vady v povaze
4. Bude-li komisi bonitován jedinec pocházející z chovu člena komise, nebo je v držení (či vlastnictví) jeho blízkých příbuzných, nesmí dotyčný člen komise zasahovat do posuzování tohoto psa. Za blízkého příbuzného se pro účely tohoto řádu považují rodiče, děti, manžel(ka), druh nebo družka, jakož i osoby žijící s členem komise ve společné domácnosti.
5. Majitel (ne držitel nebo psovod) posuzovaného jedince má právo se proti rozhodnutí bonitační komise odvolat k výboru klubu. Činí tak doporučeným dopisem, ve kterém podrobně uvede důvody svého odvolání. Dopis zašle na adresu jednatele klubu nejpozději do jednoho měsíce ode dne konání bonitace. Vyhoví-li výbor klubu jeho odvolání, může být jedinec na některé z dalších – výborem stanovených - bonitací posouzen znovu.

Článek 3 - Povinnosti pořadatele

1. Pořadatelem bonitace border kolií je výhradně BCCCZ. Bonitaci však může pořádat ve spolupráci s jinou organizací.
2. Klub je povinen za běžný kalendářní rok uskutečnit bonitací dostatečný počet (nejméně dvě). Výbor klubu může výjimečně, na základě písemné žádosti a dostatečných důvodů, rozhodnout o pořádání individuální bonitace mimo stanovené termíny.
3. Výši poplatků za bonitaci, individuální bonitaci a platební podmínky stanovuje výbor klubu.
4. Výbor klubu, dostatečně včas před konáním každé bonitace, jmenuje předsedu a členy bonitační komise, určí organizátora akce (fyzickou či právní osobu, která bude za přípravu, průběh a výsledek akce zodpovědná) a prostřednictvím klubových internetových stránek nebo dopisem informuje členy klubu o místu a datu konání bonitace.

Článek 4 - Závěrečná ustanovení

1. Výsledek bonitace (včetně výsledku RTG DKK a bonitačního kódu) do průkazu původu psa zapisuje bonitační komise. Základní podmínkou pro získání chovnosti a využívání k chovu je úspěšné absolvování bonitace s ohodnocením "chovný". Způsobilým k chovu se však stává až dnem dovršení věku 18 měsíců. Ihned po skončení bonitace posílá pořadatelem pověřená osoba průkazy původu všech bonitovaných psů s ohodnocením "chovný" k přeregistraci na PK ČMKU. Po provedení přeregistrace posílá PK ČMKU originál PP majitelům na dobírku. Po přeregistraci zapisuje PK ČMKU výsledek RTG DKK do průkazu původu potomků bonitovaného jedince, a to již v mezinárodní formě zkratkou HD.
2. Bonitaci lze opakovat pouze se svolením výboru klubu nebo na základě žádosti poradce chovu a to pouze z opodstatněných důvodů (ověření určité vlastnosti, genetické vady, kontrola zdravotního stavu, podezření na úmyslné zakrytí nedostatků při konání první bonitace, apod.).
3. Výsledek bonitace je pro chovného jedince platný celoživotně. Chovnost mu však z vážných důvodů může být pozastavena nebo dodatečně zrušena. V bonitační kartě se pak zatrhne označení "dodatečně vyřazen z chovu". Toto rozhodnutí je v kompetenci výboru, je činěno na základě konkrétní situace v chovu, především prokáže-li se, že jedinec na své potomky přenáší dědičně založené vady. Majitel psa má právo se proti takovému rozhodnutí odvolat k výboru klubu. Činí tak doporučeným dopisem, ve kterém podrobně uvede důvody svého odvolání. Dopis zašle na adresu jednatele klubu nejpozději do

jednoho měsíce ode dne doručení zprávy o zrušení chovnosti. Vyhoví-li výbor klubu jeho odvolání, může být jedinec na některé z dalších, výborem stanovených, bonitací posouzen znovu.

4. Výsledky bonitací, resp. bonitační kódy, budou pro potřeby chovatelů fen a majitelů krycích psů uveřejňovány na internetových stránkách klubu a v databázi BCCCZ.

Poslední úpravy schváleny výborem dne 10.9.2024

